

عنوان مقاله:

تحلیل تطبیقی عوامل فرهنگی اقوام کرمانج و ترکمن در شکل گیری معماری سکونت گاه های شهرستان بجنورد از استان خراسان شمالی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات هنر اسلامی، دوره 18، شماره 42 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

مجتبی امامی - گروه معماری، دانشکده فنی و مهندسی، واحد زاهدان، دانشگاه آزاد اسلامی، زاهدان، ایران.

فرامرز حسن پور - استادیار گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه زابل

حسین مهرپویا - استادیار گروه باستانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران.

خلاصه مقاله:

اقوام کرمانج و ترکمن دو قومیت بزرگ در جغرافیای ایران هستند. با توجه به گستره پراکندگی این اقوام در مناطق جغرافیایی دارای فرهنگ و عناصر فرهنگی خاص خود هستند. مسکن این اقوام نیز دارای مختصاتی و ویژگی‌هایی است. از آنجا که ساختن یک مسکن و کالبد و نظم فضایی آن شدیداً متأثر از محیط و فرهنگی است که به آن تعلق دارد، خوانش و تحلیل ساختار و کالبد معماری منازل بر اساس نیازها و فرهنگ مردمان بومی تشکیل‌دهنده آن جامعه می‌تواند طراحان و برنامه‌ریزان را در رسیدن به الگوی ساختار مسکن در آن مرز و اقلیم یاری رساند این تحقیق از نظر نوع هدف کاربردی نظری و از جهت روش تحقیق، ترکیبی (توصیفی، تحلیلی) می‌باشد. یافته‌های پژوهش حاکی از این است که در خانه‌های قدیمی اقوام کرمانج، نقش محرمیت و ویژگی‌های جنسیتی در تفکیک‌پذیری فضاها و مرزبندی‌ها نمود بیشتری نسبت به خانه‌های اقوام ترکمن دارد. ویژگی‌هایی همچون محرمیت، نقش‌های جنسیتی، ساختار روابط در خانواده و روابط اجتماعی و شیوه معیشت از جمله ویژگی‌های فرهنگی هستند که در شکل‌گیری کالبد سکونت‌گاه‌ها در اقوام کرمانج و ترکمن نقش بسزایی داشته‌اند. اهداف پژوهش: ۱. بررسی تطبیقی عوامل فرهنگی اقوام کرمانج و ترکمن در شکل‌گیری معماری سکونت‌گاه‌های شهرستان بجنورد از استان خراسان شمالی. ۲. شناخت اولویت در عناصر کالبدی و فضایی در معماری اقوام کرمانج و ترکمن. سوالات پژوهش: ۱. کدام عوامل فرهنگی در اقوام کرمانج و ترکمن در شکل‌گیری معماری سکونت‌گاه‌های شهرستان بجنورد از استان خراسان شمالی تأثیرگذار می‌باشند؟ ۲. کدام عوامل فرهنگی در اقوام کرمانج و ترکمن بیشترین تأثیر را به ترتیب اولویت در عناصر کالبدی و فضایی منازل در این دو قوم و در این خطه دارد؟

کلمات کلیدی:

اقوام کرمانج و ترکمن، معماری سکونت گاه ها، شهرستان بجنورد، خراسان شمالی، فرهنگ و سنت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1393800>

